

Effektrapport FRII 2018

Diakonia

Ideell förening

Org. nr. 802017-3517

1. Vad vill er organisation uppnå?

Diakonia är en svensk biståndsorganisation (ideell förening) som vilar på kristen grund. Diakonia grundades 1966 och våra huvudmän är de kristna samfundet Svenska Alliansmissionen och Ekumeniakyrkan. Vi arbetar för en rättvis, hållbar och jämlik värld fri från fattigdom, förtryck, orättvisa och våld. Diakonias vision, uppdrag och övergripande mål är baserade på teologisk reflektion och respekt för de universella mänskliga rättigheterna. Vi är övertygade om att den viktigaste drivkraften bakom samhällsförändring är när människor är medvetna om sina rättigheter och organiserar sig för att tillsammans utkräva dessa. Diakonia arbetar rättighetsbaserat med långsiktigt utvecklingsbistånd, humanitära insatser, mobilisering och påverkansarbete. Vi arbetar tillsammans med omkring 400 lokalt och folkligt förankrade rörelser och organisationer i 25 länder runt om i världen.

De områden som Diakonia arbetar med är mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet, social och ekonomisk rättvisa, konflikt och rättvisa samt humanitära insatser och katastrofriskreducering. En viktig del i verksamheten handlar om opinionsbildning och påverkan. Politiska beslut i Sverige och i övriga Europa påverkar människor som lever i fattigdom runtom i världen. Fokus på jämställdhet är avgörande för att få hållbara resultat. Kvinnor och flickor är särskilt prioriterade i all Diakonias verksamhet och de är en viktig kraft när det gäller att uppnå förändring.

Diakonias verksamhet styrs av en global strategi samt av region- och landstrategier. Strategierna grundar sig på analyser där utmaningar, möjligheter och nyckelaktörer identifierats för en verksamhetsperiod. Insatserna utförs i landprogram. Diakonia ingår partnerskap med samarbetsorganisationer och samverkar även med andra strategiska aktörer som kan bidra till hållbara förändringar. Diakonia bidrar med finansiellt stöd och stödjer organisationernas egen utveckling och resursmobilisering. Samarbetet handlar även om att vara dialogpartner och att skapa synergier mellan samarbetsorganisationer. Diakonia har utarbetat globala mål för att på ett rimligt sätt kunna följa upp och analysera resultat gentemot den globala strategin. Målen är styrande för verksamheten under strategiperioden, som är fem år, och ska på längre sikt bidra till uppfyllandet av Diakonias övergripande mål.

Diakonias strävar mot och ska aktivt verka för att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling genom långsiktigt utvecklingsbistånd, humanitära insatser och påverkansarbete. Agenda 2030 är ett stort åtagande som kräver insatser på olika nivåer och över en lång tid. Diakonias vision samt mandat att arbeta med de bakomliggande orsakerna till fattigdom och ojämlikhet skapar goda möjligheter och förutsättningar för att bidra. Diakonia har utvecklat riktlinjer för att skapa en gemensam förståelse för hur Diakonia ser och bidrar till uppfyllandet av målen i Agenda 2030.

Nedan följer en redovisning av verksamhetsområden och de globala mål som Diakonia strävar emot samt vilka mål i Agenda 2030 som vi främst bidrar till.

Verksamhetsområdena går ofta in i varandra och integreras i programmen och resultaten.

Mänskliga rättigheter:

Arbetet med mänskliga rättigheter är en grundpelare i ett demokratiskt samhälle och centralt i all Diakonias verksamhet. Diakonias arbete syftar till att främja ett inkluderande, diversifierat och starkt civilt samhälle som kan kräva och bevaka att mänskliga rättigheter och rättstatsprincipen uppfylls. Diakonia arbetar med speciellt fokus på kvinnors rättigheter.

Diakonias globala mål för mänskliga rättigheter:

- Stärka människorättsförsvarens egenmakt
- Uppfyllande av kvinnors rättigheter
- Uppfyllande av åtaganden för mänskliga rättigheter

Demokrati:

Diakonia arbetar för att stärka demokratin genom att öka det politiska deltagandet av kvinnor och andra grupper i samhället som på något sätt diskrimineras. Demokratiarbetet innefattar även att motverka den negativa trenden att minska civilsamhällets utrymme och att främja demokratisk kultur och god förvaltning, till exempel genom att stödja fria och rättvisa valprocesser.

Diakonias globala mål för demokrati:

- Demokratisk kultur
- Kvinnors politiska deltagande
- God samhällsstyrning
- Gynnsamma förutsättningar för det civila samhället

Jämställdhet:

Diakonias arbetar för att tillsammans med samarbetsorganisationer bidra till ändrade maktrelationer mellan kvinnor och män, till alla människors möjlighet att påverka sina liv och samhällen, och till att förändra patriarkala strukturer.

Diakonias globala mål för jämställdhet:

- Bekämpa könsbaserat våld
- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
- Män och pojkar för jämställdhet
- HBTQI-personers rättigheter

Social och ekonomisk rättvisa:

Arbetet med social och ekonomisk rättvisa omfattar alla insatser för att på ett hållbart sätt förbättra de ekonomiska villkoren för rättighetsbärare genom att ändra orättvisa sociala, politiska, kulturella och ekonomiska strukturer.

Diakonia och samarbetsorganisationerna arbetar bland annat för att anpassa människors liv till klimatförändringarna, kräva klimatpolitik som gagnar dem och hjälpa dem att hitta nya försörjningsmöjligheter och anständigt arbete.

Diakonias globala mål för social och ekonomisk rättvisa:

- Rättvis fördelning av välbefinnande och tillgång till naturresurser
- Värdigt arbete och rättvis inkomst
- Stärka kvinnors ekonomiska egenmakt
- Hållbar utveckling och klimaträttvisa

Konflikt och rättvisa:

Diakonias arbete fokuserar på att stärka respekten för internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter, både i fred och under pågående konflikt. Arbetet bedrivs tillsammans med organisationer som förebygger konflikter och driver fredsbyggande, samt arbetar för inkludering av kvinnor i fredsprocesser. Trots utvecklingen med fler väpnade konflikter finns även positiva exempel på fredsprocesser där kvinnors roll blir avgörande och medling där aktörer från olika områden i samhället engageras för att garantera en inkluderande fred.

Diakonias globala mål för konflikt och rättvisa:

- Skydd i väpnade konflikter
- Fredsbyggande
- Kvinnor, fred och säkerhet
- Samstämmig politik för fred

Humanitära insatser och katastrofriskreducerande arbete:

Diakonia och samarbetsorganisationer finns på plats före, under och efter en humanitär kris inträffar och kan bidra till att rädda liv och egendom innan större aktörer finns på plats. Diakonia och samarbetsorganisationer strävar även mot att länka långsiktigt utvecklingsbistånd med humanitära insatser. Diakonias roll som humanitär aktör innebär också, när behov finns, att stödja samarbetsorganisationerna i att utveckla sin kapacitet. Diakonia arbetar även förebyggande för att göra organisationer och länder motståndskraftiga, till exempel genom klimatsmarta jordbrukstekniker i områden drabbade av torka. Diakonia samarbetar oftast med ACT Alliance, där vi är medlemmar, när en katastrof inträffar.

Diakonias globala mål för humanitära insatser och katastrofriskreducerande arbete:

- Beredskap, nödhjälp och återhämtning
- Katastrofförebyggande arbete

2. I vilket organisatoriskt sammanhang verkar er organisation?

Diakonias årsmöte är högsta beslutande organ och fattar beslut om global policy. Årsmötet utser också styrelseledamöter och generalsekreterare, fastställer årsbokslut och beslutar om styrelsens ansvarsfrihet. Styrelsen är ytterst ansvarig för Diakonias verksamhet och beslutar om global strategi, inriktningsplan och övergripande budget för kommande år. Generalsekreteraren är Diakonias högsta chef och svarar inför styrelsen. Generalsekreteraren företräder Diakonia i olika sammanhang och säkerställer att verksamheten följer fastställda riktlinjer och beslut. Generalsekreteraren delegerar ansvar till HR-chef och till avdelningschefer för respektive verksamhetsområde. Diakonias delegationsordning beskriver ansvarsfördelningen i hela organisationen.

Diakonias huvudkontor ligger i Stockholm. Personalen på huvudkontoret arbetar bland annat med kvalitetssäkring, administration, insamling, folkbildning, information och opinionsbildning. Här arbetar också de som har ansvar för specifika teman, metodutveckling och samordning av det internationella arbetet. Förändringsarbetet bedrivs i omkring 25 länder i fyra olika regioner: Afrika, Asien, Latinamerika samt Mellanöstern/Nordafrika. Diakonia har en decentraliserad organisationsstruktur och har lokala kontor i 23 av de omkring 25 länder där långsiktigt utvecklingsbistånd och humanitära insatser bedrivs. Varje land driver ett eller flera program där Diakonias samarbetsorganisationer ingår. Programmen drivs inom ramen för den landstrategi som utvecklas vart femte år. De kan ha flera olika finansiärer och bestå av flera olika projekt.

Program i länderna samordnas och administreras av Diakonias personal på respektive landkontor. Fyra regionkontor stöttar landkontoren med övergripande koordinering och administration.

3. Vilka strategier har ni för att uppnå era mål?

Diakonia arbetar för att förändra orättvisa strukturer och är övertygade om att den viktigaste drivkraften bakom samhällsförändring är när människor är medvetna om sina rättigheter och organiserar sig för att tillsammans utkräva dessa. Diakonia ser fattiga, utsatta och marginaliserade människor som människor som berövats sina mänskliga rättigheter och benämns därför som rättighetsbärare.

Diakonias förändringsstrategi utgår ifrån att kunskap är en förutsättning för att kunna skapa förbättringar. Organisering krävs om vi vill samla krafter för att åstadkomma bestående förändringar. Det är först när vi har kunskap och är organiserade som vi kan påverka vår situation på allvar. Men verkligheten är komplex. Därför krävs djup förståelse av sammanhanget och problemen för att vi ska hitta smarta lösningar på världens stora utmaningar. Drivna av den insikten har vi etablerat landkontor i 23 länder och samarbetar med omkring 400 samarbetsorganisationer. Vi arbetar för att ha flexibla och långsiktiga relationer med våra samarbetsorganisationer. Relationerna bygger på gemensamma värderingar, tillit, ärlighet, delat ansvar och transparens. För att säkerställa detta har riktlinjer och ramverk utarbetats, men framförallt handlar det om att skapa en öppen och nära dialog. Tillsammans, med stöd från experter både på huvudkontor och regionala kontor, analyserar vi problem och möjligheter som människor står inför och bygger upp verksamheten. All vår verksamhet, oavsett om det är på nationell eller global nivå, drivs rättighetsbaserat, dvs att alla mål, förändringsprocesser och resultat ska genomsyras av kvalitativt deltagande, ta och utkräva ansvar, öppenhet och insyn, jämlikhet, icke-diskriminering och kopplingar till de mänskliga rättigheterna.

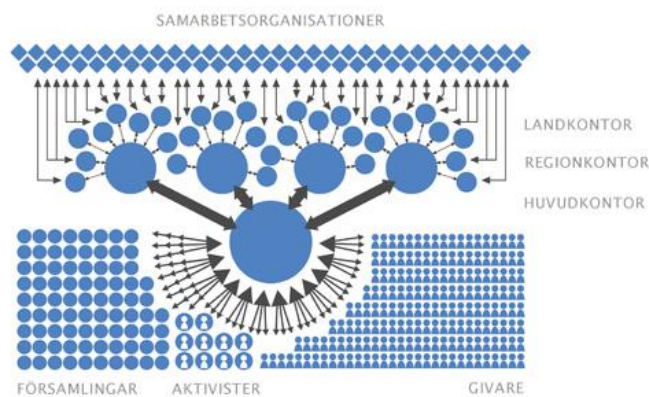
Som biståndsaktör har Diakonia skrivit under de så kallade Istanbulprinciperna vilket innebär att verka för att biståndet ska bli så effektivt som möjligt. Det innebär bland annat att samordna regler och administrativa krav med andra givare för att underlätta för organisationer när de exempelvis söker pengar för att genomföra ett projekt. Utbytet av information med andra givare förstärker också Diakonias roll som en transparent och ansvarsfull organisation.

Förutom att arbeta med långsiktigt utvecklingsbistånd arbetar Diakonia även med humanitära insatser och är då styrt av de humanitära principerna humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende. De humanitära insatserna kompletterar de långsiktiga, exempelvis när det gäller klimat och katastrofriskförebyggande arbete. Då handlar det långsiktiga arbetet om att anpassa människors liv och förutsättningar till klimatförändringarna.

För att förändra de stora strukturella problemen behöver vi arbeta brett och på flera nivåer samtidigt. Vi behöver vara många som tror på mänskliga rättigheter och ställer sig bakom den kamp som förs. Därför mobiliserar och informerar vi allmänheten om vårt arbete och de stora utmaningar världen står inför. Det är också därför vi arbetar med politisk påverkan, i Sverige och i världen. I Sverige bidrar Diakonia till förändring genom att informera, engagera, skapa opinion och påverka svensk och europeisk politik. Svensk biståndspolitik står i centrum. Arbetet inkluderar även övrig utrikes- och inrikespolitik som har bäring på fattigdom, mänskliga rättigheter och rättvisa, som till exempel skatteflykt, klimatpåverkan, vapenexport och konfliktmineraler.

4. Vilken kapacitet och vilket kunnande har ni för att uppnå ert mål?

Diakonia hade under 2018 265 anställda, varav majoriteten, cirka 215 personer är lokalt anställda i verksamhetsländerna, 44 anställda på huvudkontoret och 6 anställda med svenskt utlandsavtal och placerade på regionkontoren. Diakonia har specialutbildad personal inom bland annat temaområdena, metodutveckling, resursmobilisering, ekonomi och administration, kommunikation och insamling. Anställda på land- och regionkontor har dessutom en gedigen kunskap om de länder och de sammanhang som verksamheten bedrivs i. Under 2018 arbetade också cirka 320 personer ideellt som ombud och ambassadörer för Diakonia i Sverige och fyra aktivistgrupper var aktiva runt om i landet. Utöver det har många människor engagerat sig ideellt i kampanjer och liknande för Diakonias räkning. Diakonia har funnits sedan 1966 och har under de åren skaffat sig ett stort kunnande inom utvecklingsarbete, med specifik kunskap inom de prioriterade verksamhetsområdena. Som givare bistår Diakonia också samarbetsorganisationerna med dels finansiellt stöd för deras verksamheter och dels stöd för att utveckla organisationens egen kapacitet. Diakonia är en lärande organisation med god kapacitet att utveckla och anpassa verksamheten till den snabbt föränderliga omgivning som organisationen verkar i.

Diakonias arbete finansieras till stor del av avtal med myndigheter, som exempelvis Sida, svenska och andra länders ambassader och EU, och med aktörer, som exempelvis Radiohjälpen och Svenska Postkod Lotteriet. 2018 administrerade Diakonia omkring 100 olika finansieringsavtal. Insamlade medel utgör en viktig källa för finansiering och uppgick under 2018 till cirka 10 procent av intäkterna.

Diakonia har som målsättning att ligga i framkant när det gäller utvecklingsfrågor och sätta agendan och uppnå resultat inom definierade verksamhets områden. Detta möjliggörs genom att vara en organisation som ständigt utvecklas i samarbete med samarbetsorganisationerna och där rättighetsbärarnas behov och deltagande ligger som grund för all verksamhet.

Diakonia är medlem i ett flertal internationella och nationella nätverk, bland annat ACT Alliance (Action of Churches Together), en koalition av kyrkor och medlemsorganisationer som arbetar i 140 länder i världen. Diakonia ser medlemskapet i ACT som ett strategiskt samarbete för att effektivisera arbetet, framför allt genom att samordna insatser vid humanitära katastrofer samt samordning av påverkansarbete runt klimat, Mellanöstern och Centralamerika. Vi deltar också i lokala ACT-forum i ett flertal av våra samarbetsländer. Vi representeras i flera styrelser, bland andra Concord Sverige, European network for Central Africa, Swedwatch och Världens Barn. Generalsekreteraren har under året också suttit i styrelsen för Radiohjälpen. Diakonia är medlem i svenska samarbeten som Fair Finance Guide Sweden, Mänskliga

Rättighetsdagarna, Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel och Europeiska civilorganisationsnätverket för företagsansvarsfrågor i Sverige. Vi finns också i Network for Transitional Justice, Colombiagruppen, Säkerhetsforum och Ramorganisationernas olika nätverk. Diakonia har som målsättning att fortsätta att utvecklas och stärka sin roll som humanitär aktör och är därför medlem i ett antal viktiga organisationer, så som Core Humanitarian Standard, Charter for Change, Svenska Humanitära nätverket, Svenska Nätverket för Katastrofrisk och Resiliens samt i Global network for Disaster Reduction.

5. Hur vet ni om er organisation gör framsteg?

Diakonia har fortsatt att utveckla och anpassa organisationen för att säkerställa effektiv och hållbar måluppfyllelse och relevans. Att genomföra verksamhet i en decentraliserad struktur ställer krav på organisationens styrning, system och rutiner. Under 2018 fokuserade Diakonia på ett antal viktiga områden, som att förbättra kvalitetssäkring och finansiell uppföljning, att förtydliga ledningsfunktioner samt att ytterligare klargöra tematiskt arbete och påverkansarbete i organisationen.

Diakonia har utvecklat globala mål för att kunna följa upp och analysera framsteg i verksamheten på en övergripande nivå. Diakonia följer upp land- och regionstrategier på årlig basis och utarbetar en global årsrapport, som bygger på land- och regionrapporter. Den globala årsrapporten utgör ett viktigt underlag för ledning och styrelsens arbete med övergripande strategisk planering, prioritering och uppföljning. Att mer strukturerat analysera den egna rollen och Diakonias agerande i relation till biståndseffektivitet har lett till viktiga lärdomar som används för att utveckla organisationen.

Diakonia applicerar resultat baserad styrning, där strategisk planering, uppföljning och ledning baseras på lärande och ansvarighet. Diakonia är en lärande organisation och utvärderar regelbundet verksamheten för att se om, och hur, den kan förbättras. Detta bidrar till ökad effektivitet och möjlighet att nå de uppsatta målen, att användandet av resurser sker på ett ändamålsenligt sätt, samt att det stärker och utvecklar programmen.

Uppföljning av det långsiktiga utvecklingsarbetet och de humanitära insatserna sker i hög utsträckning i fält. Anställda på land- och regionkontor följer kontinuerligt samarbetsorganisationernas verksamhet för att säkerställa att resurserna används korrekt och att de uppfyller planerade mål. Fältbesök är en viktig komponent för att säkerställa god kvalitet i verksamhet och relation med rättighetsbärare.

Diakonia utvecklar kontinuerligt system och rutiner för internkontroll som genomförs på olika nivåer i organisationen av anställda, ledning och styrelsen. Syftet med internkontrollen är att försäkra att all verksamhet håller hög kvalitet och är kostnadseffektiv, att all rapportering är väl grundad och tillförlitlig samt att de följer relevanta lagar och regler. Alla rapporter, såväl den globala årsrapporten som lokala rapporter och redovisningar, granskas också av externa auktoriserade revisorer.

Risikanalys och riskhantering tillämpas från landkontornivå till styrelsenivå och syftar till att stärka organisationens kapacitet att analysera, förebygga och följa upp på risker. Diakonia har sedan 2014 certifiering av HAP¹, vilket innebär att organisationen uppfyllt villkoren för att kvalitetssäkra arbetet utifrån den så kallade HAP-standarden. HAP-standarden ersätts av Core Humanitarian Standard (CHS) och Diakonia har startat processen att certifiera arbetet gentemot CHS. Arbetet med kvalitet och ansvarstagande samt riskhantering innebär att system och rutiner för att förhindra maktmissbruk och korruption stärkts ytterligare.

¹ HAP – Humanitarian Accountability Partnership

Diakonia har utvecklat ett system för klagomål, en så kallad "Complaints and Response Mechanism". Systemet möjliggör för anställda, samarbetsorganisationer, rättighetsbärare och allmänheten att uppmärksamma Diakonias ledning på eventuella felaktigheter i verksamheten eller att personal bryter mot Diakonias uppförandekod.

Under året arbetades även riktlinjer för Diakonias eget påverkansarbete fram. Målet med riktlinjerna är att stärka kvalitet och koherens i påverkansarbetet genom att förtydliga metoder och struktur. Riktlinjer och en checklista för jämställdhetsintegrering i påverkansarbetet har också arbetats fram under året.

Diakonia utarbetar årligen en hållbarhetsrapport i enlighet med den nya lagstiftningen som grundar sig i ett EU-direktiv. Rapporten bygger på en väsentlighetsanalys och belyser de viktigaste områdena från samarbetsorganisationers, rättighetsbärare och andra relevanta aktörers perspektiv samt att dessa inkluderas i Diakonias strategiska hållbarhetsarbete. Rapporten utgör en viktig grund för att fortsätta utveckla arbetet för miljö-, ekonomiskt- och socialt ansvarstagande.

6. Vad har ni åstadkommit så här långt?

Diakonias arbete bidrar till förändring, både för enskilda individer, men också för grupper av människor. Här följer några exempel på de resultat som har uppnåtts under 2018 i relation till de övergripande målen.

Mänskliga rättigheter

Tillsammans med våra samarbetsorganisationer fortsätter Diakonia arbetet med att utbilda, mobilisera och påverka för att mänskliga rättigheter ska respekteras överallt. 2018 fyllde FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna 70 år och FN:s deklaration om människorättsförsvare 20 år. Två viktiga milstolpar, och verktyg, för arbetet med mänskliga rättigheter som är värda att fira. Samtidigt är mänskliga rättigheter under attack i allt fler länder. Attackerna mot människorättsförsvare ökar och vi och våra samarbetsorganisationer tvingas ställa om verksamheten för att kunna fortsätta. Politiska och ekonomiska eliter lär av varandra, och gör vad de kan för att minska utrymmet för organisationer och människor som arbetar för allas lika värde. Men trots den dystra globala statistiken är det fler än någonsin som engagerar sig och kämpar för förändring.

Resultat 2018:

I Colombia, som är ett av de farligaste länderna att vara människorättsförsvare i, har våra samarbetsorganisationer under flera år kämpat för att staten ska ta ansvar för att skydda MR-försvare. Som ett resultat av detta antog staten 2018 en förordning som tydliggör lokala myndigheters skyldigheter och ansvar. De ska bland annat identifiera områdena med högst risk för attacker och skapa system och verktyg för direkt kontakt med ledare och aktivister på utsatta organisationer.

Under 2018 granskades Kambodja av FN:s råd för mänskliga rättigheter. Diakonias samarbetsorganisation CCHR samordnade processen för civilsamhällets skuggrapporter. Totalt elva rapporter togs fram och 60 organisationer, inklusive flera av Diakonias samarbetsorganisationer, bidrog. Alternativrapporterna fokuserade bland annat på urfolks rättigheter och valreformen. En plan har tagits fram för uppföljning av rekommendationerna till Kambodjas regering från FN.

Runt om i världen kämpar urfolk för sin rätt till ett liv fritt från våld på mark de levtt och verkat på i generationer. På norra kusten i Nicaragua arbetar Diakonias samarbetsorganisation CEJUDHCAN för att stötta Miskitufolket i deras kamp. 2018

deltog för första gången ledare från Miskitufolket i en förhandling i interamerikanska domstolen för mänskliga rättigheter. Efter utbildning och handledning förde de sin talan i målet mot den nicaraguanska staten. I sitt domslut krävde domstolen att staten ska agera för att utrota våldet i området och skydda urfolkets rätt till liv, land och kulturell identitet.

Viktiga lärdomar har dragits under året vad gäller att bedriva verksamhet i länder med krympande demokratiskt utrymme för civilsamhället att verka. Lagar med syfte att begränsa civilsamhället har antagits i ett flertal länder vilket ledde till att våra samarbetsorganisationer fått ställa om sitt arbete. När det demokratiska utrymme blir trängre måste vårt stöd omprioriteras och förändras för att på bästa sätt stötta våra samarbetsorganisationer i deras arbete för mänskliga rättigheter. Planerade projekt gick inte längre att genomföra och flera anställda tvingades fly landet. Diakonia har stöttat dem i att ta fram nya säkerhetsplaner och riskanalyser.

Demokrati

Diakonia arbetar för demokrati med fokus på demokratisk kultur, ett starkt civilsamhälle, god samhällsstyrning och brett politiskt deltagande. Ett arbete som sker i motvind. Under 2018 minskade antalet människor som lever i demokratiska länder enligt The Economists demokratiindex. Repressiva regeringar använder rättsliga och administrativa verktyg för att begränsa organisationers och människors möjligheter att påverka och delta. Bara 4,5 procent av världens befolkning bedöms leva i fullvärdiga demokratier. I många fall kan vi inte prata om det vi och våra samarbetsorganisationer gör. Men vi ser också hur allt fler, framför allt unga, vänder ilska och rädsla till handling, går ut på gatorna och organiserar sig för att utkräva ansvar och transparens och protestera mot övergrepp, orättvisa och korruption.

Resultat 2018:

I DRC, ett land med diktatur och ett politiserat civilsamhälle, är det riskfyllt att verka för demokrati. Med målsättning att bidra till ett aktivt och motståndskraftigt civilsamhälle stöttar Diakonia ett projekt för att skapa 26 regionala plattformar för dialog och erfarenhetsutbyte mellan icke-statliga organisationer. 2018 var 12 mötesplatser verksamma som arbetar för att stärka relationer till myndigheter och andra aktörer. När de regionala plattformarna är igång är målet att skapa ett nationellt forum för att skapa en bestående dialog och enighet i civilsamhället. Samtidigt bedrivs ett intensivt påverkansarbete för att förbättra möjligheterna för civilsamhället. Till exempel har de lyckats förhindra en ny lag som skulle begränsa civilsamhällets handlingsmöjligheter.

Fortfarande är endast 24 procent av världens parlamentsledamöter kvinnor. I Sri Lanka infördes 2017 en obligatorisk 25-procentskvot för kvinnlig representation på lokal nivå. Sedan dess har Diakonias samarbetsorganisationer utbildat och stöttat kvinnliga potentiella kandidater inför kommunalvalen, och informerat allmänheten om vikten av representation. Som ett resultat av deras arbete ökade antalet kvinnor i kommunala instanser 2018 från tre till 23 procent. Sedan 2014 är det en markant ökning från 84 kvinnliga representanter till 1985 (av 8345) kvinnliga representanter 2018.

Oroligheterna kring presidentvalet i Kenya 2017 fortsatte under 2018. För att lugna situationen och bidra till fredliga lösningar organiserade Diakonias samarbetsorganisationer NCKK och Inter-Religious Council of Kenya ett forum för dialog med religiösa ledare, fackliga organisationer, civila samhället, privata sektorn och andra aktörer. Som ett resultat av forumet träffade de religiösa ledarna sedan både oppositionsledaren och presidenten för att medla och få de två parterna att mötas. Dessa

möten var viktiga steg på vägen till det omskrivna försonande handslaget mellan oppositionsledaren och presidenten, som var startskottet för initiativet Bygga broar. Ett initiativ och löfte om att arbeta för ett sammanhållet Kenya och fred.

Jämställdhet

Diakonias arbete för jämställdhet utmanar patriarkala strukturer med målet att förändra maktrelationer mellan kvinnor och män och att alla människor har möjlighet att påverka sina liv och samhällen. Under det senaste året har vi sett en förskjutning i den offentliga debatten, där det numera är mer accepterat att offentligt säga att jämställdhet inte är något positivt. Utrymmet för kvinnorrätts- och HBTQI-organisationer krymper på många håll i världen, och vi såg det tydligare än någonsin 2018. Våra samarbetsorganisationer vittnar om hur militarisering tränger bort kvinnor och deras organisationer från det offentliga rummet. Hur kvinnor tvingas kliva in där stater inte tar sitt ansvar för utbildning och sjukvård. Hur unga män manipuleras av politiker till att utöva våld mot betalning. Det arbete vi gör tillsammans med våra lokala samarbetsorganisationer är viktigare än någonsin.

Resultat 2018:

Diakonia arbetar i flera länder för att stärka respekten för HBTQI-personers rättigheter. En viktig del i det arbetet är att dokumentera brott mot HBTQI-personer, eftersom de ofta inte syns i den nationella statistiken. I Bolivia har vår samarbetsorganisation ADESPROC lanserat Centrum för HBTQI-personers rättigheter. Det är det första centret på regional och nationell nivå som bevakar, följer upp och informerar om HBTQI-personers rättigheter. Centret ansvarar bland annat för en digital plattform med information, statistik och analyser. Där kan människor som utsatts för brott och diskriminering lätt rapportera in övergreppen.

Sedan 2013 har vår samarbetsorganisation BLAST i Bangladesh arbetat för att det så kallade "tvåfingertestet" av våldtäktsöverlevare ska förbjudas. Testet som går ut på att en läkare för in två fingrar i slidan för att avgöra om samlag har ägt rum, är både förnedrande, ovetenskapligt och saknar kriminaltekniskt värde. Tillsammans med flera andra människorättsorganisationer och medicinska experter har de drivit på den nya lagstiftningen och engagerat allmänheten i frågan. I april 2018 gav arbetet resultat, och högsta domstolen i Bangladesh förbjöd metoden. Den nya lagstiftningen kräver också att ansvariga myndigheter använder hälsoprotokoll utformade i enlighet med Världshälsoorganisationens riktlinjer och tar fram riktlinjer för hur våldtäktsöverlevare ska skyddas.

Inom ramen för Diakonias regionala jämställdhetsprogram i Latinamerika har vår samarbetsorganisation REDLAC skapat mötesplatser där ungdomar får möjlighet att reflektera tillsammans och diskutera frågor om stereotyper och könsroller, könsbaserat våld och ungas möjligheter i samhället. I samtalen identifierade ungdomarna behovet av att återta termen feminism, eftersom den blivit stigmatiserad och det hindrar möjligheterna för feministiska organisationer att arbeta. Hittills har fyra digitala debatter arrangerats, på teman som barnnäktenskap, politiskt deltagande, sociala normer och sexuella och reproduktiva rättigheter.

Social och ekonomisk rättvisa

Diakonia arbetar för en värld fri från fattigdom och förtryck, där välstånd och tillgång till naturresurser är rättvist fördelat och människor, oavsett kön, har möjlighet att besluta över sin ekonomi. Och vi vill se en utveckling som är hållbar och klimaträttvis. Globalt sett minskar den extrema fattigdomen, men utvecklingen är inte konstant eller jämnt

fördelad. I vissa länder och områden har den stannat av, och vi ser också hur fattigdomen på flera platser börjat öka. Samtidigt ökar klyftorna mellan rika och fattiga. 821 miljoner människor lever i hunger och fler än 150 miljoner barn lider av undernäring i världen. Kampen för ekonomisk rättvisa går hand i hand med arbetet för mänskliga rättigheter och kräver smarta lösningar och innovativa metoder. Tillsammans med våra samarbetsorganisationer arbetar vi brett för att stötta människor och påverka strukturer och makthavare som kontrollerar resurser och tillgångar.

Resultat 2018:

Det torra klimatet i Ica-dalen i Peru har visat sig vara gynnsamt för sparrisodling. Exportföretagen skördar stora mängder sparris – två gånger om året. Problemet är att det till varje kilo sparris går åt runt tusen liter vatten. Grundvattennivån har på sina håll sjunkit ner till 100 meter under marken Och grundare brunnar har torkat ut. Bristen på vatten gör invånarna sjuka och hindrar småbönder från att försörja sina familjer. På plats arbetar Diakonias samarbetsorganisation Codehica för att sprida kunskap om frågan och påverka företag och myndigheter att ta sitt ansvar. Svenska livsmedelsbutiker känner till situationen men brister i sin uppföljning av leverantörernas påverkan på människor och miljö. Tillsammans med Swedwatch och Codehica tog vi fram en rapport under 2018. Rapporten fick stor spridning på sociala medier och i nyhetstidningar i Sverige. Rapporten har lett till dialog mellan det drabbade lokalsamhället och de ansvariga lokala företagen som inte varit möjlig tidigare.

För första gången blev småskaliga gruvarbetare från tio olika gruvsamhällen i Kenya inbjudna till Forum för gruvindustrin i Kenya som leds av Myndigheten för olja, gruvdrift och industri. Detta är ett viktigt steg för att regering och industri ska förstå den roll som småskaliga gruvarbetare har i industrin och ta ansvar för de frågor som påverkar dem, som tvångsflyttningar eller rätten till landkompensation. Sedan Diakonia tillsammans med Caritas Kenya, Groots och NCKK började arbeta med gruvarbetares rättigheter i Kakamega, Migori, Taita och Kitui har arbetarna gått från att arbeta olagligt till att organisera sig och samarbeta med lokala och nationella myndigheter.

Diakonias samarbetsorganisation CCDR arbetar nära med 30 kvinnliga entreprenörer inom textil- och hantverksindustrin som genom workshops fått utbildning i juridik och ekonomi och möjlighet att träffa andra företagare i samma situation. Efter projektets slut har nu 25 av dem etablerat sina företag, 12 gör vinst och 8 är redo att göra vidare investeringar.

Konflikt och rättvisa

Diakonias mål är att bygga rättvis och jämställd fred, förebygga konflikter, ge skydd till människor i konfliktområden och stärka respekten för internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter. För oss är det centralt att öka kvinnors deltagande i arbete för fred och säkerhet. Vi ser hur väpnade konflikter ökar i komplexitet och blir alltmer svårlösta. Många faktorer påverkar, som till exempel våldsbejakande religiös extremism, organiserad brottslighet samt att antalet väpnade aktörer i varje konflikt ökar. I takt med att antalet människor på flykt blir fler, ökar också politiska och ekonomiska spänningar. På global nivå syns en koncentration av extrem fattigdom till konfliktdrabbade områden. Människor i konfliktområden är dessutom mer utsatta vid naturkatastrofer och med klimatförändringar ökar sårbarheten ytterligare hos de redan mest utsatta grupperna.

Resultat 2018:

Den våldsbejakande extremismen i världen ökar. Diakonia stödjer projekt i Mali, Sri Lanka, Myanmar och Burkina Faso för att motverka denna utveckling. I Burkina Faso ökar osäkerheten efter upprepade terroristattacker. Och i områden med hög ungdomsarbetslöshet och fattigdom skapas en grogrund för extremism. Här har koranskolor blivit en rekryteringsbas för lokala extremistgrupper. Samarbetsorganisationerna arbetar för att bekämpa radikaliseringsen av utsatta ungdomar i koranskolor genom dialog och utbildning. Tillsammans med lokala ledare, religiösa aktörer och lärare i koranskolor har de skapat forum för dialog och fred, genomfört kampanjer för barns rättigheter och identifierat 200 ungdomar som ska få yrkesutbildning. Redan nu har projektet lett till ökat självförtroende bland ungdomarna och lättare tillgång till arbetsmarknaden.

I Myanmar använder extremister religion för att skapa konflikter mellan olika grupper. För att stärka motståndskraften mot våldsbejakande religiös intolerans så har Diakonias samarbetsorganisationer utbildat 23 unga så kallade fredsförebilder. De har sedan tagit fram handlingsplaner med fredssamtal, utbildningsshower och workshoppar som genomförts i flera byar med målet att sprida information om fred och hur olika religiösa grupper kan leva tillsammans.

Diakonia arbetar för att stora svenska teknikföretag ska ta ansvar för sin handel med naturresurser och ställa krav på att mänskliga rättigheter respekteras. Utvinning av och illegal handel med konfliktmineraler har spelat en avgörande roll i konflikter i Central- och Västafrika, Asien och Sydamerika. Vi utbildar och samtalar med företag för att öka kunskapen om frågan och få dem att agera. Branschorganisationen Teknikföretagen med över 4000 medlemmar inom svensk tillverkningsindustri har i samverkan med Diakonia under 2018 genomfört sina första utbildningar och implementerat verktyg för industrin inför den kommande EU-regleringen 2021. Sverige ligger därmed i framkant inom Europa när det gäller att ställa högre krav på leverantörerna av mineral. Företag som använt Diakonias utställning om konfliktmineraler rapporterar att den setts av över 3000 personer.

Humanitära insatser och katastrofriskreducerande arbete

Diakonia arbetar för att människor, organisationer och länder ska vara mindre sårbara för katastrofer. Samtidigt finns vi och våra samarbetsorganisationer på plats och kan snabbt rädda liv, minska lidande och erbjuda stöd när katastrofer slår till. Världens behov av humanitära insatser är större än någonsin, och de ökar snabbt. Antalet människor som behöver humanitärt stöd är över 131 miljoner, vilket motsvarar en av 70 personer i världen. Även antalet människor som befinner sig på flykt fortsätter att stiga, 2018 låg siffran på 68 miljoner. Under 2018 fortsatte vi, tillsammans med våra samarbetsorganisationer och nätverk, att genomföra insatser som får stor effekt, både kortsiktigt och långsiktigt.

Vid en humanitär kris strävar Diakonia efter att upprätthålla internationell humanitär rätt och de humanitära principerna. Diakonia har under 2018 gett stöd åt följande humanitära insatser:

Bangladesh Akut humanitärt stöd åt rohingyer som tvingats fly från Myanmar till Bangladesh via psykosocialt stöd till barn, unga och kvinnor i flyktinglägren. *Partner UTSA, 24 månader, 1 506 000 SEK. Sektor skydd och psykosocialt stöd.*

Burkina Faso Respons genomförd tillsammans med landkontoret i Mali för en hungerkris skapad av en torka i Sahel-området. Projektet gav matstöd till 220 hushåll och nutritionsrespons till 81 ammande mödrar i Burkina Faso.

Partner ATAD, 3 månader, 396 000 SEK (2018) Sektor livsmedel, nutrition

Guatemala Katastrofrespons genom kontantbaserat stöd och hygieninriktade aktiviteter, i samband med ett utbrott av vulkanen Fuego, som försatte över 12 000 människor på flykt. *Partner ACT Alliance, 9 månader, 150 000 SEK (2018) Sektor vatten, sanitet och hygien, skydd, psykosocialt stöd.*

Libanon Två projekt för att stärka Diakonias landkontor i Libanon och dess partners utifrån kvalitetsstandarderna Core Humanitarian Standards. *Partner ABAAD och DAA, 2 månader, 352 000 SEK (2018) Sektor beredskap.*

Mali Respons genomförd tillsammans med Burkina Faso för en hungerkris skapad av en torka i Sahel-området, som genom två projekt gav matstöd till 600 hushåll och nutritionsrespons till 40 ammande mödrar i Mali. *Partner AMSS och AFAD, 3 månader, 1 104 000 SEK (2018) Sektor livsmedel, nutrition.*

Somalia Akut humanitärt stöd till 14 400 människor påverkade av den svåra torkan i Puntland. *Partner KAD, 468 000 SEK, 15 månader. Sektor livsmedel, vatten*

Uganda Stödjande humanitärt och kapacitetsbyggande arbete i samband med återvandringen av cirka 4 300 människor som har flytt från sin hemby i norra Uganda. *Partner GWED-G, 6 månader, 788 000 SEK (2018). Sektor livsmedel, näringsstillskott*

Resultat 2018:

Förföljelse, våld och mord i delstaten Rakhine i Myanmar har tvingat 720 000 rohingyer att fly till Bangladesh sedan hösten 2017. Här lever de i världens numera största flyktingläger och förhållandena är svåra för både män, kvinnor och barn med brist på sysselsättning och svårigheter att röra sig utanför hemmet. Diakonias samarbetsorganisation UTSA arbetar med att erbjuda psykosocialt stöd till vuxna och barn. Genom en plats för lärande, lek, teater, musik och samtal bearbetar de sina erfarenheter och får verktyg att klara sin vardag. Teaterpjäserna tar upp vardagsproblem som könsbaserat våld och barnäktenskap som ofta ökar i humanitära katastrofer. Detta ger möjlighet till ökad trygghet, ger möjligheter till återhämtning, lek och att kunna sova lugnare igen.

Matbrist och undernäring till följd av extrem torka är stora problem i Mali och Burkina Faso. 2018 genomförde våra samarbetsorganisationer en gemensam humanitär insats i de två länderna för att stötta särskilt utsatta familjer. Resultaten är lovande, bland annat har sjukdomar kopplade till undernäring minskat avsevärt i de berörda byarna. Projektet har hjälpt 1000 hushåll att överleva den extrema torkan. Välling har delats ut till undernärda barn och deras föräldrar har fått utbildning i hygienrutiner och matlagningstekniker så att de är bättre rustade för liknande situationer i framtiden.

Verksamheten i Sverige

Syftet med arbete i Sverige är att sprida kunskap om globala utmaningar och det utvecklingsarbete Diakonia bedriver. Vi arbetar för att öka stödet för Diakonia, till exempel genom att engagera människor i kampanjer. Diakonia arbetar också med brett påverkansarbete för att svenska politiker och svensk politik ska utgå från fattiga människors perspektiv och inkludera ett rättighetsperspektiv.

Resultat 2018:

Syftet med Diakonias kampanj Barnens Tankesmedja har varit att öka barns delaktighet och inflytande i samhället, och få upp de mänskliga rättigheterna på agendan under valåret. Det är en politiskt obunden arena där barn genom workshops med pyssel, lekar och övningar kan prata om mänskliga rättigheter och ställa frågor till svenska politiker om världens orättvisor. Under året har lärare, barnledare i kyrkor, aktivister och andra engagerade arrangerat tankesmedjor runt om i Sverige och engagemanget från barnen har varit stort. Vi samlade ihop över 1000 frågor från barnen, varav de flesta handlade om mänskliga rättigheter, krig och jämställdhet. Tre frågor valdes ut och skickades till alla 986 politiker på riksdagslistorna. Av dem svarade 143 på barnens frågor.

Runt om i Sverige arrangerade Diakonia och frivilliga valambassadörer en serie samtal mellan politiker och allmänhet, med namnet Vilken värld vill du leva i? Totalt deltog 62 riksdags- och kommunpolitiker. Samtalen inleddes med dokumentärföreläsningen Mod och motstånd, där fem röster från Zimbabwe, Honduras, Kambodja, Uganda och Sverige berättar om varför de fortsätter att kämpa för mänskliga rättigheter trots att de själva har tvingats betala ett högt personligt pris. Av dem som lyssnade på samtalen uppgav 81 procent att de kände sig stärkta i sitt engagemang för att arbeta för mänskliga rättigheter där de lever och verkar. Valdebatten i Sverige präglades tyvärr inte av frågor kring mänskliga rättigheter och globala utmaningar, men de barn och vuxna som Diakonia mötte under året kommer fortsätta kämpa och ställa krav på att Sverige fortsätter vara en viktig röst för mänskliga rättigheter.